

Kalimenjoen merkitystä etsitään

Kyselytutkimuksella selvitetään myös halukkuutta osallistua vesistötalkoisiin

Kaleva
31.10.2012

Pekka Rahko Kaleva

OULU Paljonko maksaisit kotimaisemasi joen suojelusta? Kalimenjoen valuma-alueen asukkaat saavat pohtia muun muassa tätä, jos osuvat Kalimenjoen vesistöalueen tilaa käsittelevän kyselytutkimuksen kohteeksi.

”Postikysely lähetetään satunnaisesti valituille kuntalaisille 1700 kotitalouteen”, kertoo Suomen ympäristökeskuksen tutkija Kati Martinmäki.

Kalimenjoen valuma-alueella asuu kaikkiaan 12000 henkeä. Tiheimmät asutuskeskittymät ovat Jäälinjärven ympäristössä, Hönttämäessä ja Kellossa.

”Kalimenjoki on uuden Oulun ainoa joki, joka on kokonaan Oulun alueella”, huomauttaa Birger Ylisaukko-oja Kiimingin-Jäälin vesienhoitoyhdistyksestä.

Kyselyn tekevät yhteistyössä Kellon kyläyhdistys, Kiimingin-Jäälin vesienhoitoyhdistys ja Suomen ympäristökeskus.

Kyselyllä halutaan saada selville, miten alueen asukkaat vesistöä käyttävät ja mikä merkitys sillä heille on.

Martinmäki korostaa, että kyselyllä on myös suuri viestinnäl-

Kalimeenojan valuma-alue

linen merkitys. ”Näin saadaan nostettua asiaa esille ja jaettava laajasti tietoa vesistöjen nykytilasta.”

Martinmäen mukaan hanke on jatkoa Suomen ympäristökeskuksen aiemmille purokunostusten yhteistyöhankkeille.

”Tämä on pilottihanke, jossa vesienhoidon tavoitteet asetetaan yhteistyössä alueen toimijoiden eli yhdistysten kanssa”, Martinmäki kertoo.

Sekä Kellon kyläyhdistys että Kiimingin-Jäälin vesienhoitoyh-

distys ovat jo laatineet omat visionsa siitä, miltä vesistöt näyttävät vuonna 2021.

Visioissa Kalimenjoesta pyydetään taimenta, Hekkalanlahti Kellossa on ruopattu ja Jäälinjärven yläpuoliselle valuma-alueelle on rakennettu vesilintukosteikkoja, pintavalutuskenttiä ja muita vesienhoitorakenteita.

Kalimenjoen vedenlaatu on tällä hetkellä ekologiselta luokituksestaan välttävä johtuen veden ajoittaisesta happamuudesta ja

Rakkaalla joella monta nimeä

Peruskartassa Kalimenjoki on Kalimeenojan nimellä. Joesta on käytetty myös nimeä Kellonjoki.

Keskivirtaama joessa on 2 kuutiometriä sekunnissa, mikä täyttää vesilain mukaisen määritelmän joesta.

Kalimenjoen valuma-alueen pinta-ala on 224 neliökilometriä.

Vesistöalueella sijaitsee 27 järveä, joista suurimmat ovat Hämeenjärvi, Jäälinjärvi ja Lylykkäänjärvi.

Kalimenjoki laskee mereen Kellossa. Joen kokonaispituus on noin 35 kilometriä ja putouskorkeus Kalimenlamelta 46 metriä.

Kalimenjoen varrelle sijoittuu useita luonnonsuojelualueita.

Lähde: Kalimenjoen perusselvitys 2011.

korkeasta kokonaisfosforipitoisuudesta. Sivupurojen ekologista tilaa on muuttanut etenkin metsäojitus.

”Veden laatu huononi nopeasti 1960-luvulla”, kertoo Reijo Tiri Kellon kyläyhdistyksestä. Tätä ennen Kalimenjoki oli kalaisa joki, jossa myös ravustettiin.

Maakuntakaavassa joki mää-

ritellään arvokkaaksi pienvesistöksi ja Oulujoen-lijoen vesienhoitosuunnitelmassa on tavoitteeksi asetettu joen välttävän tilan parantaminen hyväksi vuoteen 2015 mennessä.

Aivan näin nopeaan vesien tilan kohenemiseen ei kuitenkaan uskota.

”Jos joki on 40 vuotta mennyt huonompaan kuntoon, on sen kuntoon saaminenkin pitkä prosessi”, Tiri sanoo.

Kyselyllä halutaan myös herättää alueen asukkaat huomaamaan, että vesistöjen parissa toimii jo yhdistyksiä, joiden toimintaan pääsee mukaan ja samalla parantamaan kotiseutunsa vesien tilaa.

Tiri ja Ylisaukko-oja kertovat, että konkreettista työtäkin tarvitaan, esimerkiksi pusikoituneiden jokivarsien raivauksessa.

Jäälinjärven talkoisiin on Ylisaukko-ojan mukaan riittänyt hyvin väkeä.

”Kyselyn postitus on marraskuussa, tulosten kokoaminen ja analysointi joulukuussa”, Martinmäki kertoo. Tuloksista kirjoitettava raportti ilmestyy ensi vuoden alkupuolella.